

BESTEMMELSER OM VERNSKOG

I

MIDTRE GAULDAL KOMMUNE

1.0. LOVGRUNNLAG

Lovgrunnlaget og hva som forstås som vernskog fremgår av §§ 32 og 33 i «Lov av 21 mai 1965 om skogbruk og skogvern (skogbruksloven)»:

1.1 Hva loven forstås med vernskog og hvordan denne skal avgrenses (§32)

Departementet¹⁾ kan bestemme at skog - eller visse arter av skog - skal anses som vernskog når den skjønnes å tjene til vern mot skred og ras elvebrudd, skadeflom, sandflukt eller lignende eller er til særlig vern for annen skog, dyrket jord eller bebyggelse. Det samme gjelder skog som på grunn av sin beliggenhet opp mot fjellet, ut mot havet eller høyt mot nord har så vanskelige foryngelsesforhold eller så liten veksterlighet at den kan ødelegges ved mishandling eller feilaktig hogst.

Departementet utarbeider forslag til grenser etter at skogoppsynet og fylkeslandbruksstyret har uttalt seg om hvordan grensene bør bestemmes. Departementets forslag sendes kommunestyret selv til uttalelse. Går de foreslåtte grenser gjennom flere kommuner, skal saken forelegges for kommunestyrene i de kommuner som berøres. Vedkommende kommunestyre(r) skal legge forslaget ut til offentlig ettersyn i minst 4 uker etter at det er kunngjort på den måte som er vanlig for kommunale saker. Forslaget sendes deretter med kommunestyrets uttalelse til departementet, som treffer endelig avgjørelse om grensene.

Grensene skal - om det finnes nødvendig - avmerkes i marken²⁾. Utgiftene med avmerking som er påbudt av departementet bæres av staten med $\frac{3}{4}$ og av vedkommende kommune med $\frac{1}{4}$.

Bekreftet avskrift av til enhver tid gjeldende bestemmelser om vernskoggrenser skal ligge tilgjengelig hos vedkommende lensmann og ordfører.

¹⁾ I.h.t. «Forskrift om delegasjon av myndighet m.v. til fylkeslandbruksstyret og kommunen og om intern arbeidsdeling mellom fylkeslandbruksstyret og fylkesmannen etter lov om skogbruk og skogvern av 21. mai 1965» er departementets myndighet etter § 32 1., 2., og 3. ledd delegert til fylkeslandbruksstyret.

²⁾ Fylkeslandbruksstyret finner at det med dagens kartgrunnlag og foreliggende bestemmelser ikke vil være behov for konkret avmerking av vernskoggrensene i marka, og at grensene avmerket på kart vil være tilstrekkelig grunnlag.

Det framgår tydelig at lovens hovedintensjon er å gi bestemmelser for å ivareta det biologiske produksjonsgrunnlaget. Samtidig vil vernskogen inneha miljøkvaliteter som det må tas hensyn til ved skjøtsel og drift. Hovedformålet med vernskoggrenser er å synliggjøre en *aktsomhetsgrense* for skjøtsel og drift av klimautsatt skog. Gjennom formuleringene er det også lagt opp til en tilpasning til lokale forhold.

1.2 Regler for avvirkning (§ 33)

Når ikke skogoppsynet har fastsatt noe annet skal all hogst i vernskog unntatt hogst av ved til husbehov, på forhånd meldes til skogoppsynet innen en fastsatt frist. Det som skal hogges må på forhånd være blinket av skogoppsynet eller av person som skogoppsynet godkjenner¹⁾.

Før friske trær kreves utblinket til husbehov, plikter skogeieren å nytte tørre (døde), vindfelte eller på annen måte skadde trær samt topp og avfall som er brukbart til formålet. Det samme gjelder for den som har bruksrett til husbehov.

Barhogst og lauvhogst må bare foretas på trær som skal avvirkes innen ett år. Skogoppsynet kan gjøre unntak for denne bestemmelsen.

Forøvrig gjelder bestemmelsene i kapittel III for vernskog så langt de passer.

¹⁾ Skogbrukslovens § 33 bestemmer at det som hogges i vernskogen på forhånd skal være blinket av skogoppsynet eller en person som skogoppsynet godkjenner. I dagens skogbruk oppfattes ikke uttrykket "blinking" bare som det å sette et merke på hvert enkelt tre som skal ut. Utvisning av hogstflater e.l. faller også inn under begrepet, og kravet som stilles til "blinkingen" er at denne foregår i samsvar med lovens intensjoner og i samsvar med de lokale retningslinjer for skogsdrift i vernskogen. Skogeiers generelle blinkerett etter skogbruksloven gjelder ikke i vernskog. Blinkeretten er tillagt skogoppsynet. Med unntak av hogst av ved til husbehov, følger derfor meldeplikt for all hogst i vernskogen.

2.0. VERNSKOGBESTEMMELSER

2.1. Meldeplikt.

Med hjemmel i skoglovens § 33 innføres meldeplikt på all hogst i vernskogen. Unntatt bestemmelsen er hogst av ved til husbehov¹⁾.

Det overlates til fylkesmannen å fastsette nærmere unntak fra meldeplikten der forholdene tilsier det.

Fylkesmannen gis videre anledning til å gi nærmere bestemmelser om den praktiske behandlingen av meldepliktssaker.

Meldeplikten innebærer at skogeier må sende varsel om planer for hogst til kommunen v/skogbrukssjefen før hogst iverksettes. Tilbakemelding fra skogbrukssjefen skal foreligge før hogsten settes i gang. Tilbakemelding fra skogbrukssjefen har gyldighet i inntil 5 år.

¹⁾ Med ved til husbehov forstås i denne sammenhengen; «Ved til eget bruk knyttet til gårdens bygninger og eventuelle sæterhus. Vedhogst til salg for eiere av fritidshytter m.v regnes ikke som ved til husbehov».

2.2. Definisjoner - retningslinjer for skjøtsel og drift

Vernskogen jf. pkt 3.0 deles inn i 3 soner. Til disse knyttes spesielle bestemmelser til skjøtsel og drift:

Sone 1:

Sonen strekker seg fra skoggrensen - definert som «mindre enn 30 meters avstand mellom trær som er mer enn 3 meter høye» - ned til Økonomisk Kartverks skoggrense - definert som «minst 6 trær pr. dekar som når en høyde på 5 meter». I denne sonen er det ikke tillatt med noen form for hogst eller uttak av virke ut over hogst av ved til husbehov. Anvisningen gjelder både bar- og lauvskog. Av miljømessige og klimatiske årsaker skal det alltid settes igjen en urørt sone mot snauffjellet og ut mot kysten, også i de tilfeller der den produktive skogen av topografiske eller jordbunnsmessige årsaker går helt opp til snauffjellet / ut mot kysten. I slike tilfeller skal bredden på den urørte sonen vurderes ut fra lokale forhold, men skal alltid som et minimum være 50 meter målt langs bakken fra det sted der den produktive skogen avsluttes mot fjellet eller ut mot kysten.

Sone 2:

Sonen strekker seg fra Økonomisk Karverks skoggrense - ned til grensen for produktiv skog - definert som «skog med 0,1 m³ i tilvekst pr dekar og år». I denne sonen er det bare tillatt å hogge enkelttrær der ny foryngelse er sikret (eller når det finnes tilstrekkelig med utviklingsdyktige trær som kan overta plass og produksjon etter de trær som hogges). Anvisningen gjelder både bar- og lauvskog.

Sone 3:

Sonen strekker seg fra grensen for produktiv skog ned til vernskoggrensen. I denne sonen skal skogressursene utnytted og det skal drives et regulært skogbruk tilpasset de klimatiske forhold på voksestedet. Dette innebærer valg av ulike hogstmetoder f.eks. fjellskoghogst (definert som en kombinasjon mellom gjennomhogst og gruppehogst), flatehogst med planting, frørehogst og skjermrestillingshogst.

Fjellskoghogst er mest aktuelt i de mest klimautsatte områder. Ved gjennomhogst stilles det nærmere krav til sjikta skog og et tilstrekkelig antall utviklingsdyktige trær.

Der flatehogst benyttes, må flatestørrelse begrenses og tilpasses de lokalklimatiske forhold på vokseplassen. Utvidelse av flaten bør normalt ikke skje før foryngelsen når ca. 2 meters høyde.

All hogst i vernskogen skal være stedstilpasset klimaforholdene og skogforholdene. Gjenvækstmulighetene på stedet bestemmer hogstform. Hogst skal gjennomføres med tanke på å unngå temperaturfall og økt vindhastighet. Jo nærmere skoggrensen, dess mer dramatiske utslag vil et temperaturfall ha.

Tiltak i vernskogen skal være samordnet nødvendige hensyn til naturmiljø, kulturminner og friluftsliv.

Fylkesmannen kan utarbeide nærmere retningslinjer m.h.t. hogstformer i vernskog.

3.0. BESKRIVELSE AV VERNSKOGGRENSENE I MIDTRE GAULDAL KOMMUNE.

Grunnlaget for forslag til vernskoggrensener i Midtre Gauldal er økonomisk kartverk, skogbruksplankart og befaringer.

På det laveste er vernskoggrensa foreslått til 420 m.o.h. og på det høyeste 600 m.o.h.. Det er lagt vekt på at vernskoggrensa skal være lett å finne på kart. I hovedsak følges høgdekoter, som gjør det enkelt å finne igjen grensa på skogbruksplankart og økonomisk kart. I tilfeller hvor en har måtte fravike prinsippet om å benytte høydekoter, har en så lang råd er, fulgt terrengdetaljer.

Vernskoggrensene er inntegnet på kart N 1: 50.000 datert 09.05.1995.

4.0. REGELVERKSFORVALTNING I VERNSKOGEN.

I tillegg til at skogbruksloven, forskrifter gitt i medhold av denne, og tilskuddsordningene også på vanlig måte gjelder vernskog, har flere av tilskuddsordningene særskilte bestemmelser knyttet til vernskogen. Dette gjelder også forskrift om planlegging og godkjenning av skogsveger og enkelte av skogbrukslovens bestemmelser.

Gjeldende bestemmelser av betydning for vernskog følger opplistet:

- *Forskrift om tilskott til skogbruksplanlegging*
- *Forskrift om tilskott til skogkultur og skogreising*
- *Forskrift om tilskott til drift i vanskelig terreng*
- *Forskrift om planlegging og godkjenning av skogsveger*
- *Lov av 21. mai 1965 om skogbruk og skogvern (skogbruksloven), § 50*

Ved endring av forskrift vil forskriften være bestemmende for forvaltning av tilskottsordninger m.v. i vernskog.

5.0. SPESIELLE HENSYN TIL NATURMILJØ, KULTURMINNER OG FRILUFTSLIV

Miljøverdier står sentralt i forhold til forvaltning av skog. Ved revisjon av vernskoggrensene er det ressursvernet som er den sentrale utfordring. Samtidig er det en viktig utfordring å ta vare på skogens verdi og betydning i miljøsammenheng (naturmiljø, friluftsliv, kulturminner). Miljøhensyn må tilpasses de spesielle miljøverdier som finnes i hvert enkelt område. Det vil derfor innenfor kommunen være vanskelig å gi en detaljert oversikt over hva disse bør omfatte.

Hovedregelen vil være at det skal utvises normale flerbrukshensyn ved drift i vernskogen og at skoglige tiltak gjennomføres på en slik måte at biologiske mangfold sikres og utvikles.

Faunaverdier:

Faunainteressene er særlig knyttet til spesielle områder som vinteroppholdsområder, yngleområder, trekkruiter m.v. Ved skogbrukstiltak, først og fremst hogst og vegbygging, er det viktig å være kjent med slike forhold slik at det kan planlegges hensyn som:

- *gjensetting av viltkorridorer*
- *unngå aktivitet i spesielle perioder (yngleperioder, spillperioder)*
- *tilpasning av hogst til leikområder.*
- *ta spesielle hensyn til sårbare og trua arter.*

Vegetasjonsverdier:

Vegetasjonen i vernskogområdene befinner seg i nærheten av biologisk og klimatisk grenser for flere plantesamfunn. For plantesamfunn av slik art, må det utvises aktsomhet i forbindelse med hogst og foryngelse.

Kulturminner:

I vernskogen vil det i de fleste tilfeller finnes få men relativt uberørte kulturminner som det skal tas hensyn til. Funn av kulturminner bør innrapporteres til kulturminnemyndighetene.

Friluftsliv:

Vernskogområdene og fjellskogen er verdifull i friluftssammenheng. Ved skogsdrift i disse områder, må det tas hensyn, som i øvrige skogområder, slik at stier, løyper og viltbiotoper ikke ødelegges.

6.0. ANDRE BESTEMMELSER.

- Ved henvendelse til skogbrukssjefen vil skogeiere som har fått utlagt vernskoggrense på egen grunn, få inntegnet denne på kart i målestokk 1:5000. Skogeiere med skogbruksplan kan få tegnet inn grensa på plankartet.
- Landbruksdepartementet og fylkeslandbruksstyret kan gi utfyllende bestemmelser i medhold av skogbrukslovens vernskogbestemmelser og de spesielle vernskogbestemmelser for MIDTRE GAULDAL kommune.

7.0. KLAGEADGANG, STRAFF OG IKRAFTTREDELSE.

Klageadgang:

Vedtak truffet med hjemmel i disse bestemmelsene kan påklages i samsvar med skogbrukslovens § 14.

Straff:

Overtredelse av disse bestemmelsene kan straffes jf. skogbrukslovens straffebestemmelse § 52.

Ikrafttredelse:

Vernskogbestemmelsene for MIDTRE GAULDAL kommune trår i kraft 01.09.1995 i følge vedtak i Sør-Trøndelag fylkeslandbruksstyre 28.05.1995. Samtidig oppheves vernskoggrenser fastsatt av Landbruksdepartement for Støren og Budal herreder den 08.01.1934 og for Singsås herred den 23.04.1936.

Vedtak om unntak fra bestemmelser om meldeplikt i vernskog.

SAKSOPPLYSNINGER:

I.h.t. vedtatte bestemmelser om vernskog for kommunene i fylket kan fylkesmannen fastsette nærmere unntak fra meldeplikt om hogst i vernskog.

I forbindelse med fastsetting av nye vernskoggrenser og bestemmelser, er det fremkommet ønsker om en nærmere vurdering av meldepliktsreglene angjeldende hogst i fjellbjørkeskogen. Landbruksavdelingen, seksjon skog har derfor tatt initiativ til å utvikle regler som muliggjør unntak fra bestemmelsen om meldeplikt. Slikt unntak er nærmere diskutert med skogbrukssjefene i Røros, Rennebu, Oppdal og Sør-Trøndelag Skogeierforening. Forslag til unntaksbestemmelser er sendt kommunene til uttalelse. Det er innkommet merknad fra Oppdal kommune, som ønsker presisering av hogstføring mot andre snauarealer som dyrka mark, alpinanlegg m.v. Det er ikke innkommet synspunkter som gir grunnlag for å utvide antall kommuner som omfattes av retningslinjene.

VURDERING:

De hogster som foregår i fjellbjørkeskogen medfører et relativt lite uttak totalt sett i forhold til vernskogarealet. Samtidig er de enkelte hogstuttak små. Hogst skjer ofte som vedhogst. Det kan derfor virke urimelig at små hogstuttak må meldes, slik vernskogbestemmelsene fastsetter. Etter en samlet vurdering av de klimatiske forhold i fjellbjørkeskogen, treslagets biologi og behovet for å komme frem til en praktisk håndtering av meldeplikten, er en kommet til at et slikt unntak må innbefatte bestemmelser om en maksimal flatestørrelse, hvordan hogst kan skje mellom flater, mot eiendomsgrenser og mot snaukjøler fjellet. Vedtaket fattes med henvisning til den enkelte kommunes bestemmelser om vernskog.

VEDTAK:

Med henvisning til bestemmelser om vernskog i Midtre Gauldal, Holtålen, Røros, Tydal, Oppdal, Rennebu og Meldal fatter fylkesmannen for de nevnte kommunene, følgende retningslinjer for meldeplikt av hogst i fjellbjørkeskog:

1. Hogst av ved til husbehov skal ikke meldes. Med ved til husbehov menes i denne sammenheng; "Ved til eget bruk knyttet til gårdens bygninger og eventuelle sæterhus. Vedhogst til salg for eiere av fritidshytter m.v. regnes ikke som ved til husbehov".
2. Det skal alltid spares et belte mot snaufjellet og snaukjøler på 50 m målt langs bakken.
3. Hogst i fjellbjørkeskogen må tilfredsstillende følgende vilkår;
 - 3.1. Ved hogst i fjellbjørkeskog som ligger i vernskogområdet skal det settes igjen minst 25 utviklingsdyktige trær pr daa. Disse trærne skal ha en høyde som er minst 50 % av gjennomsnittlig maksimal trehøyde på stedet.
 - 3.2. Snauflater inntil 5 daa kan hogges dersom det er godt faglig begrunnet.

- 3.3. Mellom snauflater og mot andre tilgrensende snauarealer som dyrka mark mv., må det være et skogbelte på minst 50 meter målt langs bakken. I dette beltet skal det enten være urørt skog eller skog behandlet som under pkt 3.1.
- 3.4. Inn til nabogrense skal det være et skogbelte på minst 25 meter målt langs bakken. I dette beltet skal det enten være et urørt skogbelte eller skog behandlet som under pkt 3.1.
- 4.0. Øvrige hogstplaner skal meldes til kommune v/ skogbrukssjefen.

Kopi av utskrift sendes Tydal, Holtålen, Røros, Oppdal, Rennebu, Midtre Gauldal og Meldal kommuner, Sør-Trøndelag Skogeierforening, Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, miljøvernavdelingen.

SKJEMA FOR MELDING OM HOGST I OMRÅDER SOM OMFATTES AV MELDEPLIKT ETTER SKOGBRUKSLOVENS § 19

Skogeier er ansvarlig for å gi melding om all hogst, også hogst av ved til husbehov, i områder som omfattes av meldeplikt etter skogbrukslovens § 19.

Meldingen m/ kartvedlegg skal sendes skogbrukssjefen i kommunen. Hogst kan ikke igangsettes før det foreligger tilbakemelding fra kommunen.

Skogeiers navn:	Adresse:	
Postnr./ Poststed:	Telefon	Eiend. hovednummer (g.nr., b.nr.)

Opplysninger om hogstens beliggenhet

Teig nr. /Teignavn iflg. skogbruksplan:	Bestandsnr. i skogbruksplan
Nærmere beskrivelse av hogststedets beliggenhet	Høyde over havet

Opplysninger om hogsten

Planlagt Hogst - start dato		Hogstform: ☐ Flatehogst ☐ Skjermtrestillingshogst ☐ Frøtrestillingshogst ☐ Tynning ☐ Gruppehogst ☐ Gjennomhogst	Hovedtreslag i avvirkning: ☐ Gran ☐ Furu ☐ Bjørk (lauv)
Når vil hogsten være avsluttet?		Foryngelse: ☐ Planting ☐ Naturlig foryngelse	
Avvirknings- kvantum, m ³		Hvem skal utføre hogsten/driften? ☐ Eier ☐ Skogeierforening ☐ Andre	
Hogstomfang i dekar (ca.)		Merknader:	
sted dato signatur			